کسب و کار

نکاتی درباره بررسی سوابق کارجو از طریق معرف

مشـاور عزیز، حدود ۶ سال اسـت که در یک شرکت کار می‌کنم و با مدیـرم رابطه خوبی دارم اما به دلایل مختلف، تصمیم گرفته‌ام از اینجا بروم. مدیرم نمی‌داند کی شدن کارم. اخیرا از یک آژانس کارابابی با من تماس گرفتند و گفتند یکی از شرکت‌هایی که با من مصاحبه کرده بود، من را به عنوان گزینه نهایی انتخاب کرده. فقط از من دو معرف خواسـتند که یکـری سوال در مورد سوابقم از آنها بپرسند. مدیر فعلی‌ام و یکی از مدیران سـابقم. و چون من به مدیر فعلی‌ام نگفته‌ام که دنبال کارم، به آژانس گفتم که اگر اشـکالی ندارد از دو تا از مدیران سـابقم سـوال کنند. آژانس هم قبول کرد با آن دو صحبت کردند. درباره سابقه‌ام سوال پرسـیدند و همه چیز خوب پیش رفت.

یک روز بعد، ایمیلی از آژانس دریافت کردم که از شـرکت مربوطه فروارد شده بود. با این مضمون که «یکی از معرف‌ها حتما باید مدیر فعلی‌ات باشـد.» من هم دوباره شرایطم را توضیح دادم. گفتم رئیسم در جریان نیسـت که دنبال کارم و اگر الان که هنوز پیشنهاد شـما قطعی نشده، او را در جریان بگذارم، ممکن است موقعیت شغلی‌ام در اینجا به خطر بیفتد. به آنها پیشنهاد دادم که به جایش، برایشان یکـری مدارک ببرم: مثل پرونده‌های اشتغال، یکی آخرین گزارش عملکردم یا صحبت با یکی از مدیران سابقم که هنوز در اینجا با من کار می‌کند. مدیر اسـتخدام شرکت مربوطه گفت که تنها راه پیشبرد پروسه اسـتخدام، صحبت با مدیر فعلی‌ام است و این جزو سیاست شرکتشان است. او گفت: «به محض اینکه بررسی سوابقت انجام شـد، یک پیشنهاد شفاهی دریافت خواهی کرد. سـپس کمتر از ۲۴ ساعت فرصت داری که پیش بروبم، وگرنه پیشنهاد شغلی را به فرد دیگری می‌دهیم.» ۲۴ ساعت اصلا کافی نبود و من مجبور شدم کنار بکشم.

این نرمال نیسـت، نه؟ به‌نظرم سیاسـت‌هایشان طوری است که کلی فشار به متقاضی وارد می‌کند و کلا به‌ضرر متقاضی تمام می‌شود. من چیزی برای پنهان کردن ندارم و رابطه خوبی با مدیرم دارم اما با این حال به‌نظرم ریسـک داشت. شرکت آنها در کل جای معتبری بود. برای همین تعجب کردم که یک چنین سیاسـتی دارند. آیا باید انتظارتم را پایین بیاورم تا بتوانم تا مرحله آخر استخدام پیش بروم؟ یا راه دیگری هسـت که شرایط را مدیریت کنم و از دور رقابت خارج نشوم؟

پاسخ: دوسـت عزیز، نه! آن کارفرما مقصر است. خیلی هم مقصر اسـت. بسیاری از کارفرماها زیاد روی چک کردن سوابق با مدیر فعلی، اصرار ندارند. دقیقا به همان دلیلی که گفتی: چون بیشـتر آدم‌هایی که دنبال کار جدیدند، دوسـت ندارند تا زمانی که آماده رفتن هسـتند، مدیرشان را در جریان بگذارند. این احتیاط طبیعی است. گاهی وقتی مدیر باخبر می‌شود که کارمندش دنبال کار اسـت، او را زودتر از موعد اخراج می‌کند. این گاهی جنبه تنبیه دارد و معنایش این اسـت که «اگر نمی‌خواهی اینجا بمانی، پس برو.» البته این مسـخره است چون استعفای کارمند، جزئی از کسـبوکار است. گاهی هم دلیلش چیز دیگری اسـت: مثلا کارفرما به دلیل مشـکلات مالی قصد تعدیل نیرو دارد و مدیر با خوش می‌گوید: «خب! فلان کارمند که خودش می‌خواسـت برود. پس او را حذف می‌کنیم.» گاهی هم در جریان گذاشتن مدیر، باعث اخراجت نمی‌شود اما روی شغل و رابطات با او تاثیر می‌گذارد. مثلا شاید از آن به بعد، پروژه‌های بلندمدت را به تو نسـپارد چون حس می‌کند هر لحظه ممکن اسـت بروی. یا تو را برای ترفیع شـغلی در نظر نگیرد. یا بیـنتان تنش ایجاد شود. پس بهتر است اگر دنبال کار هسـتی، آن را فعلا فاش نکنی. مسـئولان مصاحبه، اگر منطقی باشند این را درک می‌کنند. این کاملا طبیعی است که تو به عنوان کارجو، نخواهی مدیر فعلی‌ات را برای بررسی سوابق به آنها معرفی کنی و این نباید از نظر کارفرماها ایرادی داشته باشد. حتی اگر مسـئول مصاحبه از تو چنین چیزی بخواهد، وقتی علت را برایش توضیح می‌دهی، باید درک کند.

بعضی از کارفرماها می‌گویند: «قبول شدنت، بستگی به این دارد که سـابقت را با کارفرمای فعلـی‌ات چک کنیم و او تایید کند.» این راحل بهتری است اما ایده‌آل نیسـت. اگر از کارفرمای فعلی‌ات چیزی بشنوند که به مذاقشان خوش نیاید، پیشنهادی به تو نخواهند داد و تو می‌مانی و شغل سابقت که اینمیتش کمتر شده از طرف دیگر، چک کردن سوابق معمولا سرسری و برای رفع تکلیف است. کارفرماهایی که پیشنهاد دادنشان، منوط به صحبت با رئیس فعلی‌ات است، معمولا به دنبال اطلاعات اولیه هسـتند تا بدانند تو آدم قابل اعتمادی هستی و واقعا همان شغلی را انجام داده‌ای که خودت گفته‌ای. آنها دنبال اطلاعات پیچیده درباره نقاط قوت و ضعف تو نیسـتند. هدفشـان این اسـت که مبادا اطلاعات نادرست داده باشی و آدم ناایفی باشی. تازه! اگر رئیس فعلی‌ات از تصمیم تو برای رفتن عصبانی شود، ممکن است از تو بدگویی کند که باید درک کند.

اگر این اسـتخدام مشروط را پذیرفتی، حتما از قبل مطمئن شو که پس از بررسی سوابق با مدیرت، پیشنهاد شغلی را به تو خواهند داد. شرایط شغل مربوطه را از آنها بپرس. وگرنه ممکن اسـت آنها را رئیسـت تماس بگیرند و همه چیز خوب پیش برود و بعد، تو شرایط شغل جدید را نپسندی. مثلا اگر بعدا بفهمی که حقوقشان پایین بوده و پیشنهادشان را رد کنی، باخبر کردن رئیسـت هیچ فایده‌ای نداشته. حتی ممکن اسـت خودت را مجبور به پذیرش پیشنهادی کنی که چندان چنگی به دل نمی‌زند. البته همه این موارد مربوط به زمانی اسـت که نخواهی به رئیس فعلی‌ات بگویی که دنبال کار هسـتی. این همیشه مشکل‌زا نیسـت. بعضی از مدیران، فضایی فراهم می‌کنند که کارمندشان، احساس امنیت کنند و اگر تصمیم به رفتن گرفت، با خیال آسوده بگویند. آنها معمولا از این تصمیم حمایت می‌کنند و هیچوقت کارمند را زودتر از موعد، وادار به استعفا نمی‌کنند.

اما اگر نمی‌خواهیم مدیرمان باخبر شود و کارفرما اصرار به صحبت با تو دارد، آن وقت چه کنیم؟ ابتدا به کارفرما توضیح بده که این ممکن نیسـت. مثلا بگو: «رئیسم نمی‌داند دنبال کارم و باخبر شدنش، موقعیتم در آنجا را به خطر می‌اندازد.» سـپس یک پیشـنهاد جایگزین بده، مثلا بگو: «من ده سال در این کار سابقه دارم و می‌توانم افراد دیگری را از شغل‌های سـابقم معرفی کنم که به آنها صحبت کنید. مثل مدیران و همکاران و حتی مشـتریان قبلی. اما تا زمانی که یک پیشـنهاد قطعی دریافت نکردم، نمی‌توانم به مدیر فعلی‌ام بگویم.» یکـی از گزینه‌ها هم، همان کاری اسـت که خودت انجام دادی: پیشـنهاد صحبت با فردی در محل کار فعلی‌ات که به او اعتماد داری و می‌دانی محتاط اسـت. اگر همچنان اصرار کردند، به این فکر کن که آیا آن شغل را آنقدر می‌خواهی که درخواسـتش را قبول کنی یا نه. من اگر جای تو بودم، برای رفتن به شرکتی که هنجارهای حرفه‌ای را نادیده می‌گیرد و اهمیتی به امنیت شغلی تو نمی‌دهد، احتیاط می‌کردم این نشانه خوبی نیست.

نویسنده: الیسون گرین
مترجم: مریم مرادخانی

معاون وزیر کشور خبر داد:

۱۵۰۰ کیلومتر مسیر جدید دوچرخه‌سواری در کشور

معاون وزیر کشور از ایجاد بیش از ۱۰۰۰ کیلومتر مسیر دوچرخه‌سواری در مراکز استان‌ها و بهسازی مسـیرهای موجود خبر داد و گفت: ایجاد ۱۵۰۰ کیلومتر مسیر جدید نیز در دست اقدام است.

به گزارش پیام آشـنا به نقل از ایسـنا، مهدی جمالی‌نـژاد از ارائه گفتمان، نگاه جدید و توجه به حمل و نقل پاک با ایجاد بیش از یک هزار کیلومتر مسـیر ویژه دوچرخـه‌سـواری در مراکز استان‌ها و بهسازی مسـیرهای پیاده در شـهرها از سوی شهرداری‌ها خبر داد.

وی افزود: ایجاد بیش از ۱۵۰۰ کیلومتر مسیر جدید دوچرخه در سطح شهرها و حتی ملین شهرها نیز در دستور کار قرار گرفته که ایجاد این مسیرها، در سال‌های اخیر تبدیل به یک سیاست پایدار و اولویت دار مدیریت شهری شده است.

این مسـئول با بیان این که طی سـال‌های اخیر پویش‌های مختلفی از سـوی مدیریت شهری با محوریت سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور آغاز به کار کرده است، گفت: در طول این مدت سهم شایان توجهی در توسعه و ترویج فرهنگ استفاده از شیوه‌های حمل و نقل پاک، جلب نظر شهرداران و شوراها، مسئولان شـهرداری‌ها، نیروی انتظامی و آمـوزش و پرورش و دیگر مسـئولان در حرکت به سوی توسـعه زیرسـاخت‌های حمل و نقل پاک برداشته شده است.

جمالی‌نژاد تصریح کرد: در خصوص ترویج استفاده از شـیوه‌های حمل و نقل پاک نشسـت‌های زیادی در شهرها با هدف آگاهی‌بخشی به مردم به صورت حضوری و مجازی با حضور مدیران و مسـئولان شـهرداری‌ها، نیروی انتظامی، آموزش و پرورش و وزارت ورزش و جوانان و فدراسـیون دوچرخه‌سواری و سایر دسـتگاه‌ها برگزار شده که همچنان این برنامه تداوم دارد.

وی با بیان این که تولیدمحتوا برای انتشار در فضای مجازی سرعت گرفته است، گفت: خوشبختانه روز به روز و هفته به هفته، استقبال از دوچرخه و دوچرخه سواری در شهرهایمان در راسـتای نیل به شهرهای دوستدار محیط زیست بیشـتر و بیشـتر شده است.

این مسـئول اضافه کرد: پدیده‌های نوظهور شوم و بدیمنی همچون کرونا هم مانع گسـترش و ترویج دوچرخه سواری نشده و حتی به عنوان یک وسیله حمل و نقل پاسـتریزه و تکنفره مقبولیت بیشـتری نیز یافته است.

وی بـا بیان این که برای ترویج دوچرخه‌سـواری، تفاهم‌نامه‌های همکاری مشترک با سایر دستگاه‌ها منعقد شـده است، گفت: در این باره شاهد حضور سـازمان‌های مردم نهاد و تشـکل‌های ورزشی در برنامه‌های مربوط به ارتقای استانداردهای این موضوع، برنامه‌ریزی برای افزایش ایمنی دوچرخه سواران و توجه دسـتگاه‌ها به کارمندان دوچرخـوار و دیگر مواردهستیم.

جمالی‌نـژاد ادامه داد: سـازمان شـهرداری‌ها و دهیاری‌های کشـور کوشـیده تـا در همکاری و هماهنگی با مدیریت شـهری و سایر دستگاه‌ها به ارتقای سطح فعالیت‌های این حوزه کمک کند.

به گفته معاون وزیر کشـور، از زمان شیوع ویروس کرونا و ضـرورت فاصله‌گذاری فیزیکی در جامعه، مدیریت شـهری تلاش کرده که با تبلیغ و ترویج اسـتفاده از دوچرخه در مسیرهای شهری، توجه عموم شهروندان را به این موضوع به عنوان یکی از شیوه‌های حمل و نقل پاک جلب کند.

محله حیدر آباد هم صاحب دفتر تسهیلگری شد

حدود دو سـال از راه‌اندازی دفاتر خدمات توسعه و بهسازی محلات در کرج می‌گذرد و طی مدت فعالیت این دفاتر، تعامل نسـبتا خوبی با مردم محلات واقع در بافت فرسوده ایجاد شده و بسیاری از مشکلات و معضلات شهروندان به منظور ارائه راهکارهای مناسب و مطلوب شناسایی شده است.

به گزارش پیام آشـنا، از تاریخ دوم اسفند ۹۹، یکی دیگر از دفاتر تسـهیلگری زیر نظر سازمان عمران و بازآفرینی فضاهای شهری شهرداری کرج در حیدرآباد نیز آغاز به کار کرده اسـت؛ یکی از سکونتگاه‌های قدیمی کرج که در گذشته روستایی در اطراف شهر بود و آن را "چراغ‌ه" می‌نامیدند که در گویش کرجی به معنای چهاراه است.

طبق اسـناد تاریخی، قـوم شاهسـوند از ابتدای شـکل‌گیری این محله در آن سـکونت داشتند که البته امروز این قوم به ندرت در محدوده به چشـم می‌خورند.

محدوده مداخله دفتر خدمات توسعه و بهسازی محله حیدرآباد، از شمال به محله شاهین‌ویلا و از جنوب به میان‌جاده و کرج نو محدود می‌شـود. از غرب نیز به محله حصارک و از شرق با گوهردشت و بخشی از اراضی تحقیقات و کشاورزی همسایه است.

طبق مطالعات اولیه دفتر تسهیلگری حیدرآباد، از دهه ۱۳۸۰ ساخت‌وسـازهای بی‌رویه و غیراستاندارد در محله رواج یافته است که اسناد اکثر آن‌ها قوانه‌های است.

بر اسـاس بررسـی‌های ابتدایی از وضعیت کالبدی محله، مشکلات حیدرآباد عمدتا شامل معابر با عرض کم و غیر استاندارد، بناهای نامقاوم و ریزدانه، کمبود سرانه‌های خدماتی و زیرساخت‌های شهری است.

گفت‌وگوهای اولیه با ساکنان محله نیز برخی معضلات اجتماعی را برجسته کرده است که همراه با مشکلات کالبدی، ضرورت ایجاد دفتر خدمات توسعه و بهسازی را در چنین فضایی بیش از پیش نمایان می‌کند.

اگر ساکن حیدرآباد هستید و علاقمند به مشارکت در رتق و فتق امور محله‌تان، می‌توانید به دفتر خدمات توسـعه و بهسـازی محله حیدرآباد واقع در بلوار باغستان، خیابان فاضلی، کوچه مطهری، پلاک ۱۱ مراجعه کنید یا با شـماره ۰۲۶۳۴۵۸۹۳۵۲ تماس بگیرد.

بهشت ملّاکان در شهرهای جدید

دو شـاخص جمعیتی در شـهرهای جدید اطراف پایتخت در «شکسـت سیاسـت گلخانه‌ای برای حومه» حکایت دارد حومه شهرهای بزرگ جهان در یکسـال اخیر سـهم بیشـتری از سـاکنان طبقات متوسط را در اختیار گرفت اما حومه تهران بهشـت سوداگران ملکی شد. هرچند مهاجرت اجباری نیز به این شـهرها شـده، اما تجربه تلخ شهرهای جدید ایتالیا و مصر در ایران تکرار شده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از دنیای اقتصاد، نتایج مطالعات و بررسی‌های میدانی از وضعیت اخیر شهرهای جدید کشور نشان می‌دهد حومه کلان‌شهرهای کشور بر خلاف الگوی جهانی، به بهشت ملاکان تبدیل شده است. به گزارش «دنیای اقتصاد»، تحقیقات میدانی از وضعیت سکونتی و بازار املاک در ۱۷ شهر جدید فعال کشـور، حاکی از آن اسـت که در یکسـال اخیر، بازار املاک شهرهای جدید در حومه کلان‌شهرهای کشور، مورد اسـتقبال سـاکنان کلان‌شهرها قرار گرفته است. در این مدت روند رشد قیمت مسکن همچون کلان‌شهرهای کشور، در شهرهای جدید نیز قابل توجه بود به طوری که سرعت رشد قیمت مسکن در سال گذشته، در مقاطعی از تهران و سایر کلان‌شهرها نیز پیشی گرفت. همین روند رشد قیمت املاک در حومه شـهرهای بزرگ آلمان به ۱/۵ برابر شهرهای اصلی این کشور رسید. در آمریکا نیز تعداد خانه‌های خالی تا سـهم بی‌سابقه‌ای (بیش از ۲ درصد) افزایش پیدا کرد. در حالی که نرخ خانه‌های خالی در حومه شهرهای مادر به صفر رسید.

هرچند در ظاهر، موضوع مهاجرت جمعیت از شهرهای بزرگ به حومه شهرها در ایران و سایر کشورها به یک دلیل اصلی یعنی رشد قیمت مسکن، روندی صعودی طی یکسـال اخیر به خود گرفت و موجب شد حومه شهرهای اصلی برای سـکونت بخش زیادی از جمعیت جذب شـود اما در واقعیت دو اتفاق کاملا متفاوت از یکدیگر در حومه سایر کشورها و ایران روی داده است. نتایج بررسـی‌ها حاکی از آن اسـت که در سـایر کشورهای مورد مطالعه، طبقات متوسط و متوسط رو به بالا به دلیل جاذبه‌های سـکونتی در عصر قرنطینه، خانه‌نشینی و دورکاری، تشویق و تحریک می‌شوند به خارج از شهر مهاجرت کنند یعنی تغییر سبک زندگی برای سـکونت سبب شد تا بخش زیادی از جمعیت کلان‌شهرها، با توجه به پتانسیل و جاذبه شهرهای جدیدبه حومه شهرها مهاجرت کنند.

اما بررسـی‌های میدانی در مـورد روند مهاجرت از کلان‌شهرهای کشور به حومه شهرها نشان می‌دهد مهاجرتی که در یکی، دو سـال گذشـته از تهران و سایر کلان‌شهرها به شهرهای جدید اطراف رخ داده دو ویژگی اصلی داشته که در الگوی مهاجرت سایر کشـورها دیده نمی‌شـود. ویژگی اول آن دوبینک اجباری رشـد جمعیت سـاکن در حومه اسـت و دومین ویژگی هجوم سـفته‌بازان و ملاکان به حومه کلان‌شهرها

در حال حاضر شهرهای جدید کشور که بخش اصلی حومه پایتخت را تشـکیل می‌دهنـد بیش از آنچه شهر پشتیبان تهران به لحاظ جذب پایدار جمعیت باشند، همچنان شهر خوابگاهی محسوب می‌شوند. به این معنی که افرادی که در تهران به دلیل جهش قیمت طی یکی، دو سال اخیر امکان خرید ملک یا حتی اجاره واحد مسـکونی در این شهر را از دست داده‌اند به حومه و به شهر پایتخت مهاجرت کرده‌اند. در نتیجه بخش زیادی از این جمعیت سکونت پایدار در حومه شهر ندارند و هر آن مترصد بازگشت به شهر مادر هستند. اما وزن اصلی جهش قیمت مسکن در شهرهای حومه طی یک سال اخیر، به دلیل سکونت اجباری نبوده است بلکه به خاطر جذب ناگهانه به حومه شهرهای بزرگ مناطق ملک بوده است. دو اتفاقی که در روتق حومه‌نشـینی ۲۰۲۰ در سـایر کشورهای دنیا دیده نمی‌شود آخرین آمارهای رسمی در مورد وضعیت جمعیت سکونتی در شـهرهای جدید کشور نشان می‌دهد حدود یک‌سوم تا یک‌چهارم از ظرفیت جمعیتی سکونتی شهرهای جدید، در حال استفاده هستند و حدود یک میلیون نفر در شهرهای جدید کشور سـاکن هستند؛ این در حالی است که این مناطق حدود سه میلیون نفر ظرفیت جمعیت‌پذیری دارند. براساس آمار حدود یک درصد جمعیت کشور در شـهرهای جدید اطراف کلان‌شهر سـاکن هستند در حالی که در مصر به عنوان کشوری که تلاش‌ترین تجربه احداث و توسعه شهرهای جدید را دارد، سـهم جمعیت سـاکن در شـهرهای جدید آن معادل ۱۰ درصد جمعیت کل کشـور است. در انگلیس نیز جمعیت سـاکن در حومه کلان‌شهرها معادل ۳۱ درصد کل جمعیت کشور است. همچنین در سال ۲۰۱۸ نتایج یک نظرسنجی از سـاکنان شهرهای بزرگ آمریکا نشان داده فقط ۱۲ درصد از کسانی که در این شهرها زندگی می‌کنند حاضر هستند همچنان سکونت پایدار در این شهرها داشته باشند و باقی جمعیت تمایل زیادی به زندگی در حومه کلان‌شهرها دارند. جالب آنکه چنین تمایل و روندی طی بیش از یکسـال گذشته به دلیل فراگیری ویروس کرونا، افزایش پیدا کرده است.

مقایسـه این وضعیت در شـهرهای جدید کشور و سایر کشـورهای دنیا به نوعی بیان‌کننده شکست برنامه‌ریزی‌های دهه ۷۰ اسـت. طی آن دوران با این نگاه که ظرف جمعیتی کلان‌شهرها در حال پرشدن اسـت، شهرهای جدید به عنوان شهرهای پشتیبان شهرهای اصلی احداث شدند.

اما حالا پس از چند دهه، این برنامه‌ریزی با شکست جدی مواجه شـده اسـت. علت عدم موفقیت در برنامه‌ریزی برای احداث شهرهای جدید، در مطالعه‌ای که در سال ۹۶ توسـط کمال اطهاری، پژوهشگر با عنوان «سیاسـت‌های مسکن و محیط مسکونی در شهرهای جدید» انجام شده مشخص شده است.

نتایج این مطالعه نشان می‌دهد اولا: بیش از ۷۰ سال از اجرای سیاسـت ساخت شـهرهای جدید در دنیا می‌گذرد و در این مدت کشـورهای آلمان و انگلیس (کشوری که مبدأ ساخت شهرهای جدید بوده و در ابتدا شکل خانه باغ را داشته است) بهترین شکل اجرای این سیاسـت را داشته‌اند. در مقابل دو کشور ایتالیا و مصر تلخ‌ترین شکست در این حوزه را تجربه کرده‌اند.

این مطالعه نشـان می‌دهد برنامه احداث شهرهای جدید در قاهره، با احداث کمربند سـبز همراه نبود و همچنین این شهرها دچار کمبود خدمات شهر و حمل‌ونقل عمومی مناسب هستند. این در حالی است که در انگلستان برای تامین این خدمات از اعتبارات بخش عمومی بهره برده‌اند. مرور تجربیات جهانی در این حوزه تاکید می‌کند که شش اصل از سوی دولت‌ها برای احداث و توسعه شهرهای جدید باید مورد توجه و پیگیری قرار گیرد.

اولین اصل سـاخت مسـکن با خدمات کافی برای جمعیت پیش‌بینی شده اسـت. دوم، ایجاد شبکه کارآمد و مقبول حمل‌ونقل عمومی برای رفت و آمد به حومه و مرکز (شـاخصه اصلی تبین شـبکه مترو سریع‌السیر و لرزان‌تر است). سوم، سرزنده بودن شهر و اختلاط اجتماعی است به این معنی که طبقات اجتماعی مختلف در شهر سـاکن باشند تا به این طریق از وقوع بزهکاری و ناهنجاری‌های اجتماعی جلوگیری شود.

چهارم اینکه ترجیحا شهرهای جدید با استقلال مراکز شغلی غیروابسته به مرکز ایجاد شود اما حتما دارای کیفیت مطلوب خدمات سکونتی از جنسی که با مرکز تعامل دارد، باشد تا طبقات متوسط نیز به سکونت در این شـهرها جذب شوند. اصل پنجم ایجاد و توسعه شهرهای جدید از طریق شرکت‌های بخش خصوصی با مشارکت مردم باشد تا اینکه ساخت خانه‌های دولتی به شکل انبوه در این شهرها اصل قرار گیرد.

اصل آخر نیز بر فرصت قائل شـدن برای شهرهای جدید، بابت شهر شدن در طول زمان تاکید دارد. به نظر می‌رسد بر خلاف این اصول، در ایران به جای اینکه شهرهای جدید جاذب جمعیت پایدار کلان‌شهرها باشند به بهشت ملاکان تبدیل شده‌اند. هشداری که در این مطالعات نیز به آن اشـاره شده است. مبنی بر اینکه اگر شـهرهای جدید محل بازی سوداگرانه شرکت‌های مستغلاتی باشد، هیچ یک از اهداف اولیه از ایجاد و توسعه این شهرها اتفاق نمی‌افتد. اما علت تبدیل شهرهای جدید فعال در ایران به بهشت ملاکان که رشد قیمت مسکن را در یکی، دو سال اخیر، شارژ کرد، چیسـت؟ به نظر می‌رسد دو علت اصلی وجود دارد. علت نخست، وابستگی دولت به درآمد حاصل از فروش زمین است.

دولت در شـهرهای جدید در مقایسـه با شهرهای بزرگ بیشـترین زمین را دارد. بنابراین وقتی دولت به فروش زمین در این شهرها روی می‌آورد از یک‌سو برای سـفته‌بازی و ملک‌بازی بستر جدیدی فراهم می‌شود و از سوی دیگر شهر از ارزش افزوده مهم‌ترین دارایی خود محروم می‌شـود. علت دیگر آنکه در همه ۲۰ سـال گذشته، این شـهرها به شکل گلخانه‌ای رشد کرده‌اند، یعنی در زمان کم بار گذاری ساختمانی انبوه در شهرهای جدید با اسم رمز «تامین مسکن ارزان یا خانه‌سـازی دولتی» انجام شده است. هرچند ظاهر و هدف از اجرای این طرح برای تامین مسکن مناسب است اما به جای اینکه مطابق اصول جهانی، شهرهای جدید در بلندمدت توسعه پیدا کند به سرمایه‌گذار ملکی برای ورود به حومه شهرها، سیگنال می‌دهد.

نکته مهم دیگر آنکه در سه سال اخیر سیاسـتگذار به جای آنکه منابع محدود خود را به سـاخت واحدث مترو در شهرهای جدید همچون پرند اختصاص دهد مجددا صرف ساخت مسکن در شهرهای جدید کرده است. در این شهرها در قالب مسکن مهر، ۳۶۰ هزار واحد مسکونی ساخته شد و اکنون برنامه ساخت ۲۰۰ هزار مسکن ملی نیز در این شهرها تعریف شده بدون اینکه سایر خدمات و امکانات موردنیاز در این شهرها تامین شود.

گردشگری

چاشنی موج پنجم کرونا

تصمیمات ضد و نقیض سیاسـتگذاران برای تعطیلات عید فطر چاشـنی موج پنجم کرونا را به‌همراه خواهد داشت، که از سـفرهای ایمن و شخصی جلوگیری کرده و مسافرت‌های پرخطر با وسایل نقلیه عمومی را مجاز می‌کند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از دنیای‌اقتصاد، براساس اعلام ستاد ملی مبارزه با کرونا به‌منظور پیشگیری از اوج‌گیری مجدد شیوع کرونا و آغاز موج پنجم دسـتور به بستن تمامی مسیرهای جاده‌ای برای خودروهای شخصی در تعطیلات عید فطر صادر شـده است که از سـاعت ۱۲ روز سـه‌شنبه تا ساعت ۱۲ روز شنبه به اجرا درخواهد آمد. اما تصمیمات اتخاذ شده همانند تصمیمات گذشته ضدونقیض و همراه با ابهامات بسیاری است که می‌تواند منجر به بلاتکلیفی فعالان گردشگری و مسافران شود.

از جهتی طبق تصمیمات سـتاد ملی کرونا، ترددهای بین اسـتانی و حتی بین شـهری با ممنوعیت همراه با جریمه ۵۰۰ تـا ۱ میلیون تومانی در تمامی مناطق قرمز، نارنجی و زرد درنظر گرفته شـده اسـت که پلیس در مبادی ورودی اسـتان‌ها با خاطیان برخورد خواهد کرد و از ورود مسافران و تورهای گردشـگری ممانعت به‌عمل خواهد آمد. اما از سوی دیگر براسـاس اعلام جامعه هتلداران ایران در تعطیلات عید فطر، هتل‌ها و مراکز اقامتی رسمی باز هسـتند و به فعالیت خود ادامه خواهند داد. همچنین طبق اعلام انجمن صنفی خدمات مسافرت هوایی و جهانگردی اجرای تورها مشـمول ممنوعیت نمی‌شوند و تاکنون هیچ‌گونه دسـتوری مبنی بر ممنوعیت سـفر با تور در تعطیلات عید فطر برای آژانس‌های مسافرتی ابلاغ نشده است و اجرای تور از طریق دفاتر رسمی انجام می‌شود. این تصمیمات تنها نشان‌دهنده ممنوعیت سـفرهای شخصی است و سـفرهای گروهی، با وسایل حمل‌ونقل عمومی در مراکز اقامتی برقرار خواهد بود. این تصمیمات ضدونقیض نه تنها به کنترل و کاهش شیوع کرونا کمکی نخواهد کرد بلکه می‌تواند موج پنجم را نیز به‌همراه داشته باشد.

اگرچه سـفرهای نوروز را عامل موج چهارم درنظر گرفته‌اند اما در واقع می‌توان آن را به‌دلیل مدیریت ناصحیح، نداشـتن برنامه و سیاسـتگذاری اشتباه تصمیم‌گیران دانست که به‌جای هدف‌گذاری از ماه‌ها پیش از شروع سال جدید و برنامه‌ریزی برای ایجاد سـفرهای ایمن، یک روز مانده به سال نو در یک تصمیم آنی، تمامی مسیرها را برای سفرهای نوروزی باز کردند که این امر منجر به هجمه سفرها، ازدیاد جمعیت و سفرهای پرخطری شد که نتیجه آن موج چهارم کرونا بوده است. موج چهارمی که منجر به بسـته شدن سـه هفته‌های بسیاری از کسـب‌وکارها و افزایش فشار اقتصادی بر خانوارها شده و کاهش یا نداشتن درآمد در این مدت برای تعداد زیادی از کسـب‌وکارها مشکلات گسترده مالی را بر افراد تحمیل کرده است.

سفرهای تهاجمی را می‌توان در نداشتن تعطیلات مناسـب طی سال دانست که امکان سـفر رفتن را تنها محدود به تعطیلات مناسبتی می‌کند که این امر می‌تواند در تعطیلات مناسـبتی پیـش‌رو نیز اتفاق بیفتد. هفته کاری و تعطیلات در ایران در مقایسه با دیگر کشـورها از تفاوت قابل توجهی برخوردار است که این امر ناشی از کمبود تعطیلات سالانه شامل آخر هفته‌ها و تعطیلات مناسـبتی است. نسل اول تعطیلات آخر هفته در دوروزه از سـال ۱۹۳۰ آغاز شده است که درحال حاضر بیش از ۱۰۰ کشور در جهان با احتساب تعطیلات آخر هفته سالانه بیش از ۱۱۰ روز تعطیل هسـتند. همچنین از سال ۲۰۱۸ نیز برخی کشورها وارد نسل دوم تعطیلات با هفته کاری چهار روزه شدند و سیاسـت «تعطیلات آخر هفته سه‌روزه» را در پیش گرفتند. حتی برخی کشـورها از این فراتر رفتـند و باتوجه به امکان دورکاری کارکنان و بازدهی بهتر عملکرد آنان و رضایت مدیران درصدد ایجاد نسل سوم تعطیلات هسـتند که هفته کاری را به سه روز برسـانند و کارکنان تعطیلات هفتگی چهار روزه را تجربه کنند. این درحالی اسـت که ایران حتی وارد نسل اول تعطیلات آخر هفته نشده و تعطیلات سالانه آن تنها ۷۸ روز است که این کمبود به‌دلیل یک روزه بودن تعطیلات آخر هفته است. تعطیلات مناسب در بسیاری از کشورها امکان گسـترش و افزایش سـفرهای داخلی در بحران کرونا را به‌وجود آورده است تا از این طریق ضمن بازیابی گردشگری داخلی، شرایط سفر ایمن برای خانوارها فراهم شود. بازگشـت سفرهای داخلی در بسیاری از کشورها منجر به فاصله چشمگیر خسارات این بخش در مقایسـه با گردشگری بین‌المللی شده است. در حالی که گردشگری بین‌المللی در بحران کرونای ۲۰۲۰ با کاهش بیش از ۷۰ درصدی مواجه شده، بازار گردشگری داخلی کاهش حدود ۳۰ درصدی را تجربه کرده است. درحال حاضر مناسـب‌ترین سیاسـت در وضعیت فعلی در پیش گرفتن «تعطیلات آخر هفته دو روزه» است که امکان سفر را برای خانوارها در تمامی سال فراهم کند و مانع هجوم ناگهانی مسافران در ایام خاص شـود. همچنین این امر ضمن ایجاد تعادل نسبی بین کار و اوقـات فراغت در طول هفته در توزیع زمانی گردش و تفریح در سفرهای شهری و برون‌شهری تاثیرگذار است. در واقع اگر زمان منـاسـبی برای گذران اوقات فراغت خانواده‌ها در طول هفته وجود داشته باشد، در تعطیلات مناسـبتی هجوم مسافر و انجام عوامل تشدیدکننده کرونا صورت نمی‌گیرد و در عین حال بدون آنکه نیازی به «عمل محدودیت‌ها و ممنوعیت‌های مقطعی برای رفت و آمد در سطح شهر» باشد، «سبک زندگی مردم» چه برای شهرگردی و چه برای هر نوع فعالیت مرتبط با گذران اوقات فراغت از جمله سفرهای ایمن، به شکل «سازگار با عصر کرونا»، تغییر و تطبیق پیدا می‌کند.

بستن راه‌ها و ممنوعیت تردد بین‌استانی و پرداخت جریمه که باز هم نشانی از یک تصمیم‌گیری ناگهانی است ضمن آسیب بیشتر به بازار گردشگری کمکی به پیشگیری از موج پنجم نخواهد کرد. زیرا سفر نرفتن نیز می‌تواند تبعات بیشتری به‌همراه داشته باشد و به افزایش دورهمی‌ها برای گذران تعطیلات تبدیل شود. در واقع نه بازگشایی ناگهانی جاده‌ها و سفرهای کنترل نشده تاثیری در مهار کرونا دارند و نه تعطیلی کامل سفرها، بلکه هر دو به یک اندازه می‌توانند درشروع موج‌های بعدی تاثیرگذار باشند. سیاسـتگذاران باید با در پیش گرفتن یک مدیریت کارآمد و باجرا درآوردن برنامه‌های کارگشا به ارائه راهکارهای کاربردی بپردازند که امید در جهت مهار کرونا اقدماتی صورت گیرد و هم مانع آسیب بیشتر به زندگی اقتصادی مردم شود. در پیش گرفتن راهی میانه می‌تواند ضمن ایجاد سفرهای ایمن، بازار گردشگری را از این رکود بی‌سابقه نجات دهد و منجر به بازگشت کسبوکار از دست رفته شود.